

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ГОДИНА IV — БРОЈ 1

7 ЈАНУАРА 1948 ГОДИНЕ

Цена по табакџу 2.— динара
Преплата: год. 400, полугод. 200 д.

1.

УКАЗ

На основу члана 74 тачке 3 Устава Народне Републике Србије, Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије проглашује Закон о опозивању народних претставника, који је донела Народна скупштина Народне Републике Србије, а који гласи:

ЗАКОН

О ОПОЗИВАЊУ НАРОДНИХ ПРЕТСТАВНИКА

I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Народни претставници у свим претставничким органима државне власти Народне Републике Србије одговорни су бирачима изборне јединице у којој су изабрани.

Народни претставници дужни су обавештавати бираче о своме раду и раду претставничког органа у који су изабрани.

Члан 2

Народни посланици Народне скупштине Народне Републике Србије, народни посланици Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, одборници Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области, и одборници среских, градских, реонских, месних, као и народних одбора насеља могу бити опозвани и пре истека времена за које су изабрани.

Члан 3

Бирачи могу опозвати свог народног претставника ако више не ужива њихово поверење.

Члан 4

Право опозивања је опште, једнако и неопредно а врши се тајним гласањем.

Право опозива врше сви грађани ФНРЈ који имају бирачко право на изборима за орган државне власти коме припада народни претставник који се опозива.

Члан 5

Народног претставника могу опозвати само бирачи, оне изборне јединице у којој је изабран.

Ако се у једној изборној јединици бирају два или више одборника, за опозив једног или више њих потребно је да се изјасне бирачи целе изборне јединице.

Народни одбор, Обласни народни одбор АКМО, Народна скупштина АПВ и Народна скупштина НРС као целина не могу се опозвати.

Члан 6

Народни претставник сматра се опозваним ако за опозив гласа већина свих уписаних бирача изборне јединице у којој је изабран.

Члан 7

Уз народног претставника може истовремено бити опозван и његов заменик.

Ако је опозван само народни претставник, на његово место позваће се његов заменик.

У случају опозивања народног претставника и његовог заменика одређују се нови избори у изборној јединици у којој су они изабрани.

Члан 8

Када надлежна изборна комисија утврди да је већина бирача изборне јединице гласала за опозив, народни претставник о чијем се опозиву гласало не може вршити функције народног претставника од дана када је резултат гласања о опозиву објављен на начин предвиђен законом.

Члан 9

Опозвани народни претставник не може се кандидовати на изборима расписаним услед његовог опозивања. Ово важи и за заменика у случају његовог опозивања.

II

НАЧИН ВРШЕЊА ОПОЗИВАЊА

Члан 10

Предлог за опозив народног претставника или за опозив народног претставника и његовог заменика може поднети најмање једна трећина свих уписаних бирача оне изборне јединице у којој су изабрани.

Члан 11

Иницијативу за стављање предлога о опозиву бирачи могу дати и на месним зборовима бирача, на конференцијама грађана у предузећима, установама и подручјима места. На оваквим скуповима може се организовати и потписивање предлога о опозиву.

Члан 12

Предлог о опозиву могу покренути грађани који имају бирачко право на подручју изборне јединице на којој је народни претставник изабран, као и политичке и друштвене организације.

Предлог за опозив може се поднети само писмено.

Писмен предлог мора садржати породично и рођено име народног претставника чији се опозив предлаже, са назначењем органа власти у коме врши претставничку функцију, означавање изборне јединице у којој је изабран, разлоге због којих се опозив предлаже, и потписе потребног броја бирача по чл. 10 овог закона, са назначењем њиховог места становања. Ако се предлаже и опозив заменика, предлог мора садржавати одговарајуће податке и за њега.

Потписи предлагача, односно рукознаци неписмених предлагача, морају бити оверени од стране надлежног месног, градског, реонског односно народног одбора насеља који потврђује и да ли су сви предлагачи уведени у бирачки списак.

Дати потпис не може се опозвати.

Члан 13

Предлог за опозив се подноси:

а) Президијуму Народне скупштине Народне Републике Србије ако се опозива народни посланик Народне скупштине НРС;

б) Главном извршном одбору Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, ако се опозива народни посланик Народне скупштине АПВ;

в) извршном одбору оног народног одбора чији се одборник опозива, ако се опозива народни одборник Обласног народног одбора Косовско-метохијске области, среских, градских и реонских односно народних одбора насеља;

г) извршном одбору непосредно вишег народног одбора ако се опозива одборник месног или народног одбора насеља.

Уз предлог ће се поднети и уверење Комисије за бирачке спискове о укупном броју уписаних бирача на подручју целе изборне јединице.

Члан 14

Када државни орган, коме се по чл. 13 овог закона подноси предлог за опозив, прими предлог, утврдиће да ли је овај потписан од потребног броја бирача.

Ако овај орган нађе да потребан број бирача није потписао предлог, или да у предлогу постоје формални недостаци, вратиће га у року од осам дана од пријема подносиоцима да недостатке исправе.

Као подносиоци предлога сматрају се три прва по реду потписана предлагача.

Члан 15

Ако надлежни орган утврди да предлог за опозив одговара прописима овог закона, одредиће да се најдаље 30 дана од подношења исправног предлога одржи у односној изборној јединици гласање о опозиву.

Дан за гласање о опозиву одређује указом Президијум Народне скупштине НРС ако се опозива народни посланик Народне скупштине НРС, а својом наредбом Главни извршни одбор Народне скупштине АПВ ако се опозива народни посланик те Скупштине, односно извршни одбор оног народног одбора чији се одборник опозива, ако се опозива одборник Обласног народног одбора АКМО, среског, реонског или градског народног одбора, а извршни одбор непосредно вишег народног одбора ако се опозива одборник месног народ-

ног одбора, или народног одбора насеља. Државни орган који расписује гласање, обавестиће одмах о одређеном гласању за опозив одговарајуће претставничко тело.

Гласање о опозиву врши се недељом.

Члан 16

Указ Президијума Народне скупштине НРС односно наредба Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ и Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО о одређивању дана за гласање о опозиву, објавиће се најкасније 15 дана пре гласања у листу који служи за службена објављивања тих државних органа, а наредбе осталих државних органа о одређивању дана гласања о опозиву објавиће се на уобичајени начин на подручју целе изборне јединице.

Указ односно наредба о одређивању дана за гласање доставиће се среској (градској, реонској) изборној комисији установљеној по Закону о избору народних посланика за Уставотворну скупштину Народне Републике Србије односно по Закону о избору у Народној Републици Србији народних одбора, Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области и Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Указ односно наредба доставиће се истовремено и Земаљској, покрајинској односно обласној изборној комисији.

III

ГЛАСАЊЕ О ОПОЗИВУ И УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

Члан 17

Гласање о опозиву врши се на бирачким местима на подручју изборне јединице у којој се гласа о опозиву.

Члан 18

Надлежна изборна комисија именује бирачки одбор за свако бирачко место на коме се врши гласање о опозиву.

Члан 19

Надлежна изборна комисија дужна је да састави оглас о одређивању гласања о опозиву.

Комисија ће се постарати да овај оглас буде објављен у свим местима на подручју изборне јединице, најдоцније 7 дана пре дана одређеног за гласање. Комисија ће обезбедити да по један примерак тог огласа буде благовремено достављен свим бирачким одборима.

Оглас мора садржати породично и рођено име, занимање, назначење претставничког својства које има и место становања народног претставника чији се опозив предлаже, као и изборну јединицу у којој се гласање о опозиву врши. Ако је уз опозив народног претставника предложен и опозив његовог заменика, садржавће оглас и одговарајуће податке за заменика.

Члан 20

Народни претставник о чијем је опозиву одређено гласање, може најкасније три дана пре гласања пријавити изборној комисији своје изборне јединице по једног претставника и заменика за

сваки бирачки одбор. Предложени претставници и заменици морају имати бирачко право. Претседник изборне комисије издаће најкасније 48 часова по пријему пријаве уверење за сваког пријављеног претставника и заменика на основу кога ће они моћи да учествују у раду бирачког одбора.

Народни претставник по чијем се опозиву гласа може пријавити свога претставника и заменика и у среску односно градску или реонску изборну комисију.

Члан 21

Гласање о опозиву врши се куглицама.

На сваком бирачком месту поставиће се по две кутије за сваког народног претставника о чијем се опозиву гласа. На једној кутији мора бити истакнут оглас о гласању „за опозив“, а на другој мора бити видно истакнут наслов „против опозива“.

Ако се гласа о опозиву и народног претставника и његовог заменика за обојицу ће се поставити само једна кутија „за опозив“ и само једна кутија „против опозива“. У том случају гласањем о опозиву народног претставника гласа се и о опозиву његовог заменика.

Ако се у изборној јединици гласа о опозиву два или више народних претставника, бирач гласа посебно о опозиву сваког појединог народног претставника.

Члан 22

По завршеном гласању пребројаће се куглице нађене у кутији у коју се гласало за опозив, а затим куглице нађене у кутији у коју се гласало против опозива.

У записник о раду бирачког одбора убележиће се број куглица нађених у кутији у којој се гласало за опозив, број куглица у кутији у којој се гласало против опозива, као и укупан број бирача по списку односно изводу из бирачког списка.

Бирачки одбор ће по завршеном раду објавити грађанству резултат гласања на том бирачком месту.

Члан 23

Бирачки одбор ће у року од 24 часа по завршеном гласању доставити записник о гласању средској, градској односно реонској изборној комисији.

Изборна комисија на основу примљених извештаја од бирачких одбора, а пошто претходно расправи примљене жалбе, уводиће укупан број бирача који су гласали за опозив и укупан број бирача на бирачком списку у целој изборној јединици, и на основу тога утврдити да ли је народни претставник опозван или није. Ако је уз опозив народног претставника предложен и опозив његовог заменика, утврдиће се то и за њега. Све ове констатације комисија ће убележити у записник о своме раду.

Ако је народни претставник опозван комисија ће га о томе писмено известити. Комисија ће исто тако обавестити и заменика ако је и његов опозив изгласан.

Члан 24

Против неправилности у току гласања о опозиву, као и против неправилности у раду бирачких одбора, бирачи изборне јединице, народни

претставнички односно заменик о чијем се опозиву гласало као и политичке или друштвене организације, могу се жалити средској, градској односно реонској изборној комисији у року од 3 дана од дана извршеног гласања. Жалба се упућује непосредно изборној комисији.

Ако надлежна изборна комисија приликом утврђивања резултата гласања о опозиву или поводом жалбе утврди неправилности на појединим бирачким местима које су имале утицаја на резултат гласања, поштитиће гласање на тим бирачким местима и одредити поновно гласање за идућу недељу. Ако се при утврђивању резултата гласања за опозив народног посланика Народне скупштине НРС, народног посланика Народне скупштине АПВ или одборника Обласног народног одбора АКМО утврде неправилности на више од половине бирачких места у изборној јединици, о поновном гласању речјава Земаљска, покрајинска односно обласна изборна комисија.

Политичке и друштвене организације, бирачи и народни претставник о чијем се опозиву гласало имају право пријавити одговарајућем претставничком телу све неправилности извршене у поступку за опозив.

Члан 25

Против неправилности у раду средских, градских односно реонских изборних комисија бирачи изборне јединице, народни претставник односно заменик по чијем се опозивању гласало као и политичке или друштвене организације могу се жалити Земаљској, покрајинској односно обласној изборној комисији у року од 3 дана од дана када изборна комисија објави резултат гласања по пропису чл. 23 ст. 4 овог закона.

Члан 26

У погледу рада изборних комисија и бирачких одбора, у погледу бирачких места, изборног материјала за гласање о опозиву, у погледу гласања и гаранција за слободу и тајност гласања, као и у погледу објављивања резултата гласања о опозиву, сходно важе, уколико овим законом није што друго предвиђено, прописи Закона о избору народних посланика за Уставотворну скупштину Народне Републике Србије, односно Закона о избору у Народној Републици Србији народних одбора, Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области и Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине.

Члан 27

Када надлежна изборна комисија утврди резултат гласања за опозив известиће о резултату претставничко тело коме припада народни претставник о чијем се опозиву гласало. Ако се гласало о опозиву народног посланика Народне скупштине НРС, народног посланика Народне скупштине АПВ или одборника Обласног народног одбора АКМО надлежна изборна комисија доставиће извештај преко Земаљске, покрајинске односно обласне изборне комисије.

Ако претставничко тело утврди неправилности у поступку за опозив које су могле имати утицаја на резултат гласања, може огласити неважећим гласање на појединим бирачким местима или у целој изборној јединици и одредити поновно гласање за прву наредну недељу.

Ако је поступак за опозив правилно обављен и већина бирача изборне јединице гласала за опозив, одговарајуће претставничко тело утврдиће да је опозваном народном претставнику мандат преостао и у циљу полуне упражњеног места поступиће по прописима о попуњавању упражњеног места народног претставника. У случају да се по тим прописима не може попунити упражњено место, надлежни државни орган најдаље у року од 15 дана од дана престанка мандата опозваног народног претставника расписује изборе за новог народног претставника у одговарајућој изборној јединици.

Члан 28

Ако су услед опозивања народни одбор и његов извршни одбор једновремено остали без броја одборника потребног за рад државни орган који расписује изборе може именовати привремени извршни одбор састављен било од других лица, било од опозваних народних одборника, који ће обављати послове до избора новог народног одбора. Исто ће се овако поступити са месним народним одбором који нема свог извршног одбора.

IV

КРИВИЧНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29

Кривично је одговоран:

1) ко спречи другог да употреби своје бирачко право при гласању о опозиву или ко спречи грађанина да изврши неку дужност предвиђену овим законом;

2) ко силом, претњом, подмићивањем или на који други начин утиче на бирача да гласа за опозив или против опозива, или да потпише предлог за опозив или да одрекне потпис на њему;

3) ко другог неовлашћено потпише на предлогу за опозив или туђ потпис неовлашћено избрише;

4) ко више од једанпут гласа или покуша да гласа приликом гласања о опозиву једног народног претставника;

5) ко место другог или под његовим именом гласа или покуша да гласа;

6) ко свесно повреди тајност гласања;

7) ко физички нападне на бирачки одбор, изборну комисију, или кога од њихових чланова, или претставника народног посланика или одборника о чијем се опозиву гласа или било којим другим начином омета рад бирачког одбора и изборне комисије;

8) ко на биралиште дође под оружјем или са оруђем употребљивим за бој, осим случаја кад претседник бирачког одбора затражи помоћ од надлежних државних органа, као и ко без позива претседника бирачког одбора нареди или без његове наредбе доведе оружану силу на биралиште;

9) ко намерно повреди, уништи или однесе макакву исправу о гласању за опозив или макакав предмет који за гласање служи, или промени број гласова додавањем, одузимањем или друкчије;

10) ко као стражар који је одређен за чување зграде у којој је биралиште допусти да неко учини које од дела наведених у претходној тачки;

11) ко као члан бирачког одбора допусти да гласа неко кога нема у сталном бирачком списку

односно у изводу из сталног бирачког списка или да гласа неко ко је већ гласао или свесно допусти да неко гласа на туђе име, као и ако без оправданог разлога скрати или продужи време примања гласова или без оправданог разлога промени место гласања које је већ било одређено и објављено;

12) ко као члан бирачког одбора коме је саопштено да је одређен на ову дужност не дође у одређено време и на одређено место ради вршења дужности, а не може оправдати свој изостанак, или без оправданих разлога напусти своју дужност, или без оправданих разлога ускрати да потпише записник о раду бирачког одбора;

13) ко намерно неисправно води записник о раду бирачког одбора или у њему врши исправке или уметке пошто је већ потписан;

14) ко као службено лице позива грађане на одговорност за гласање по овом закону или њих тражи да кажу да ли су гласали за опозив или против опозива;

15) ко учини какву другу злонамерну повреду прописа овог закона уколико се за исту не кажењава по идућем члану.

За дела из овог члана казниће се према тежини дела:

1) новчаном казном до 20.000 динара;

2) лишењем слободе.

Поред казне лишења слободе може се упоредо изрећи и новчана казна.

За дела веће друштвене опасности може се поред наведених казни изрећи казна губитка грађанских права.

Члан 30

Кривично је одговоран:

1) ко се при гласању буде непристојно понашао или пошто је гласао односно пошто се утврди да није уведен у стални бирачки списак односно извод из сталног бирачког списка неће на опомену претседника бирачког одбора да се уклони са биралишта где се гласа;

2) ко увреди бирачки одбор или кога члана бирачког одбора.

За дела из овог члана казниће се према тежини дела новчаном казном до 5.000 динара или поправним радом до 6 месеци.

Члан 31

За суђење кривичних дела предвиђених по овом закону надлежни су срески судови.

Поступак по кривичним делима предвиђеним овим законом има се спровести у најкраће могућем времену.

Против пресуде среског суда може се уложити жалба окружном суду у року од 8 дана по пријему пресуде.

Члан 32

Бирачки одбор унеће у записник о своме раду белешку о свим радњама кажњивим по овом закону које су извршене на биралишту као и имена учинилаца.

Надлежна изборна комисија, пошто заврши свој рад, извешће све ове кривице из записника бирачког одбора и доставити јавном тужиоцу ради покретања кривичног поступка.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 33

Упутства за извршење овога закона даваће Президијум Народне скупштине НРС.

Члан 34

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“.

Бр. 4300

У Београду, 31 децембра 1947 године

Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије

Потпредседник,

Александар Шевић, с. р.

Секретар,

Д-р Милорад Влајковић, с. р.

2.

У К А З

На основу члана 74 тачке 3 Устава Народне Републике Србије, Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије проглашује Закон о допунама Закона о избору у Народној Републици Србији народних одбора, Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области и Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, који је донела Народна скупштина Народне Републике Србије, а који гласи:

ЗАКОН

О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗБОРУ У НАРОДНОЈ РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ НАРОДНИХ ОДБОРА, ОБЛАСНОГ НАРОДНОГ ОДБОРА АУТОНОМНЕ КОСОВСКО-МЕТОХИЈСКЕ ОБЛАСТИ И НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Члан 1

После чл. 97 додаје се нов чл. 98 који гласи:

Ако подручје месног, градског, реонског односно народног одбора насеља или само део њиховог подручја који чине посебну изборну јединицу за избор месног, градског, реонског односно народног одбора насеља, буде припојено подручју другог месног, градског, реонског односно народног одбора насеља, и обратно, лица изабрана за одборнике у наведене органе државне власти на подручју које се припаја постају одборници органа државне власти чије се подручје увећава, ако су настањена на подручју које се припаја. У противном губе мандат одборника месног, градског, реонског односно народног одбора насеља.

Члан 2

После чл. 98 додаје се нов чл. 99 који гласи:

Ако се део подручја среског народног одбора које чини посебну изборну јединицу за избор среског народног одбора припоји другом срезу, лица изабрана за одборнике среског народног одбора у изборним јединицама на подручју које се припаја, постају одборници среског народног одбора чије се подручје увећава, ако су настањени на подручју које се припаја. У противном губе мандат одборника среског народног одбора.

Ако се део подручја среза које чини посебну изборну јединицу за избор среског народног одбора припоји граду који има реоне, и обратно, лица изабрана за одборнике среског односно градског народног одбора у изборним јединицама на подручју које се припаја постају одборници среског односно градског народног одбора чије се подручје увећава, ако су настањени на подручју које се припаја. У противном губе мандат одборника среског односно градског народног одбора.

Члан 3

Чланови 98, 99 и 100 постају чланови 100, 101 и 102.

Члан 4

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“.

Бр. 4298

У Београду, 31 децембра 1947 године

Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије

Потпредседник,

Александар Шевић, с. р.

Секретар,

Д-р Милорад Влајковић, с. р.

3.

У К А З

На основу члана 74 тачке 3 Устава Народне Републике Србије, Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије проглашује Закон о проглашењу општенародном имовином сеоских утрина, пашњака и шума, имовине земљишних, урбаријалних и њима сличних заједница, као и крајишких (граничарских) имовних општина, који је донела Народна скупштина Народне Републике Србије, а који гласи:

ЗАКОН

О ПРОГЛАШЕЊУ ОПШТЕНАРОДНОМ ИМОВИНОМ СЕОСКИХ УТРИНА, ПАШЊАКА И ШУМА, ИМОВИНЕ ЗЕМЉИШНИХ, УРБАРИЈАЛНИХ И ЊИМА СЛИЧНИХ ЗАЈЕДНИЦА, КАО И КРАЈИШКИХ (ГРАНИЧАРСКИХ) ИМОВНИХ ОПШТИНА

Члан 1

Проглашују се општенародном имовином сеоске утрине, пашњаци и шуме као и целокупна имовина земљишних, урбаријалних и њима сличних заједница и крајишких (граничарских) имовних општина.

Члан 2

Прописи овог закона се односе на:

1) сеоске утрине, пашњаке и шуме који су колективна својина села, као и утрине, пашњаке и шуме који су колективна својина заселака, а настали су од сеоске утрине, пашњака односно шума;

2) земљишне, урбаријалне и њима сличне заједнице на које су се односили Закон о уређењу земљишних заједница од 25 априла 1894 године и Законски чланак X од 7 априла 1913 године о неподељеним заједничким пашњацима;

3) крајишке (граничарске) имовне општине;

4) шумске заједнице настале приликом спровођења аграрне реформе пре 6 априла 1941 године.

У случају спора да ли се на поједино земљиште имају применити прописи овога закона одлучује министар пољопривреде, а у случају кад су у питању шуме и шумска земљишта министар пољопривреде у споразуму са министром шумарства. За земљишта која се налазе на подручју Аутономне покрајине Војводине или на подручју Аутономне Косовско-метохијске области у случају спора одлучује повереник за пољопривреду Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ односно Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО.

Члан 3

Прописи овог закона не односе се на земљишта која су правоваљаним деобама утрина, пашњака и шума, као и правоваљаним деобама земљишних, урбанијалних и њима сличних заједница и крајишких имовних општина добили појединци у посед.

Члан 4

Самовласна заузећа утрина, пашњака и шума као и земљишта и шума земљишних, урбанијалних и њима сличних заједница и крајишких имовних општина расправиће се по одредбама које пропише Влада НРС на основу овлашћења из чл. 36 Закона о аграрној реформи и колонизацији.

Члан 5

Земљишта проглашена овим законом за општенародну имовину, изузев шума и шумског земљишта, прелазе под управу месних односно градских народних одбора, уколико с обзиром на већи значај појединих земљишта не буду решењем Владе стављена под управу виших органа.

Уколико су земљишта из претходног става погодна за обраду, а не служе заједничким пољопривредним потребама становништва тога подручја, она се могу издвојити и унети у земљишни фонд за аграрну реформу и унутрашњу колонизацију у сврху бесплатног додељивања сељачким породицама које немају земље или је немају довољно односно сељачким радним задругама, по поступку предвиђеном Законом о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији. Земљиште ће се првенствено додељивати бившим овлашћеницима односно плодоуживаоцима поменутих заједница и сељачким радним задругама које они образују.

У погледу управе шумама и шумским земљиштем примењиваће се одредбе Општег закона о шумама од 3 децембра 1947 године.

Члан 6

Досадање управе земљишних, урбанијалних и њима сличних заједница, као и крајишких (граничарских) имовних општина, предаће у року од 15 дана по ступању на снагу овог закона сву покретну имовину месном односно градском народном одбору на чијем се подручју имовина налази. У случају да се имовина налази на подручју два или више месних народних одбора пријем имовине извршиће извршни одбор средског народног одбора, а ако се имовина налази на подручју два или више срезова односно градова имовину ће при-

мити Министарство пољопривреде, Главни извршни одбор Народне скупштине АПВ односно Обласни извршни одбор Обласног народног одбора АКМО.

Члан 7

За имовину проглашену општенародном овим законом као и за овлашћеничка права на тој имовини неће се давати никаква накнада.

Члан 8

Питање терета на имовини проглашеној овим законом општенародном имовином расправиће се посебним законом.

Члан 9

Влада Народне Републике Србије донеће ближе прописе за извршење овог закона.

Члан 10

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“.

Бр. 4299

У Београду, 31 децембра 1947 године

Президијум Народне скупштине
Народне Републике Србије

Потпредседник,

Александар Шевић, с. р.

Секретар,

Д-р Милорад Влајковић, с. р.

4.

У К А З

На основу члана 74 тачке 3 Устава Народне Републике Србије, Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије проглашује Закон о државним службеницима Народне Републике Србије, који је донела Народна скупштина Народне Републике Србије, а који гласи:

З А К О Н

О ДРЖАВНИМ СЛУЖБЕНИЦИМА НАРОДНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Прописи овога закона примењују се на сва лица која се у својству државних службеника налазе на раду као административни и стручни сарадници у Народној скупштини Народне Републике Србије, њеном Президијуму, Претседништву Владе, министарствима, Планској и Контролној комисији и другим органима Владе Народне Републике Србије, Главном извршном одбору Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, Обласном народном одбору Аутономне Косовско-метохијске области, народним одборима и њиховим органима, судовима, државним установама као и у руководству и административном апарату државних предузећа републиканског, покрајинског, обласног и локалног значаја.

Члан 2

Начелне одредбе и одредбе Првог дела савезног Закона о државним службеницима важе и за државне службенике Народне Републике Србије.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 3

Према природи службе и стручној спреми државни службеници припадају разним струкама.

У оквиру сваке струке постоје звања која обележавају одређени круг послова.

Струке, звања у свакој струци и услове за стицање звања одређује Влада посебним прописима. Тим прописима могу се овластити надлежни министри да у сагласности са председником Владе могу установљавати нова или укидати и мењати већ установљена звања у појединим струкама.

Члан 4

Звања појединих струка распоређују се према природи, значају и важности послова у државној служби, као и према обиму одговорности, у следеће врсте:

- 1) руководе службенике;
- 2) самосталне административне службенике и самосталне стручне службенике;
- 3) административне службенике и стручне службенике;
- 4) помоћне службенике и извршне службенике.

Распоред звања појединих струка у врсте врше се посебним прописима. У тим прописима може се предвидети могућност установљивања посебног распореда звања појединих струка за одређене организационе јединице.

Члан 5

Државним службеницима припадају за време трајања службеничког односа службеничке припадности.

Облици припадности државних службеника јесу:

- основна плата;
- додатак по ефекту рада;
- функционални (положајни) додатак;
- посебни лични додаци;
- премиски додаци;
- изванредне награде;
- додатак на децу.

Члан 6

Основне плате се одређују по струкама и звањима, а њихова висина према природи и значају послова односног звања.

Основна плата може се установљавати у фиксном износу или у границама најмањег и највећег износа.

Код свих звања где је могуће мерити ефекат рада квантитативно установиће се додатак по ефекту рада на основну плату.

За поједине положаје у државној служби установиће се функционални додаци. Положаји се могу распоређивати у врсте према значају функције, обиму одговорности и карактеру организационе јединице.

За нарочито залагање или изванредни допринос служби коју врше, као и за ванредне радове

које врше ван свог редовног посла или радове који су од нарочите важности за државу, службеницима се могу даровати лични додаци, премиски додаци и изванредне награде.

Службеници имају право на додатак на децу. Ако су оба родитеља државни службеници додатак на децу припада само једном.

Ближе одредбе о припадностима прописује Влада на предлог Министра финансија и Министра рада, посебном уредбом, којом може укидати или мењати постојеће и увести нове облике припадности.

Члан 7

Број службеничких места по струкама, као и положаје у појединим организационим јединицама или у појединим типовима ових јединица утврђује Влада преко свог нарочитог органа за систематизацију државне службе.

Орган за систематизацију, кога одређује Влада, има задатак да:

утврђује опште називе свих звања у организационим јединицама државне управе;

утврђује типску и појединачну систематизацију за све организационе јединице државне управе;

на основу утврђене систематизације одређује број службеничких места у појединим организационим јединицама као и струке и положаје које у њима постоје;

предлаже Влади прописе о припадностима државних службеника;

проведава извошење прописа о систематизацији и о припадностима.

Ближе одредбе о организацији и раду органа за систематизацију прописује Влада.

Члан 8

Сва решења о службеничким односима (о заснивању, кретању и престанку) за службенике Председништва Владе, министарстава, комитета, комисија и других органа Владе, као и за службенике државних привредних предузећа републиканског значаја, уколико посебним прописима није другачије одређено, доносе:

1) за руководе службенике (ст. 1 тач. 1 чл. 4) надлежни члан Владе, председник комитета односно комисије и генерални секретар Владе у сагласности са председником Владе;

2) за све остале службенике надлежни члан Владе, председник комитета односно комисије Владе и генерални секретар Владе.

Чланови Владе и председник комитета односно комисије Владе и генерални секретар Владе могу овластити своје помоћнике, потпредседнике, секретаре, као и старешине дугих непосредно подређених организационих јединица да доносе решење о службеничким односима за све службенике осим за службенике пове и дуге врсте (ст. 1 тач. 1 и 2 чл. 4), а директоре главних дирекција и директоре већих државних привредних предузећа републиканског значаја и за службенике друге врсте (став 1 тач. 2 чл. 4).

Члан 9

Решења о службеничким односима службеника Главног извршног одбора Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, Обласног народног одбора Аутономије Косовско-метохијске области

и Градског народног одбора града Београда, установа и државних привредних предузећа под њиховим непосредним руководством, уколико посебним прописима није друкчије одређено, доносе надлежни повереници односно секретар Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ, Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО односно извршног одбора Градског народног одбора града Београда.

Решења о службеничким односима за руководне службенике (став 1 тач. 1 чл. 4) доносе надлежни повереници односно секретар Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ уз сагласност претседника Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ, а остали органи из претходног става уз сагласност претседника Владе.

Надлежни повереници односно секретар Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ, Обласног извршног одбора, Обласног народног одбора АКМО и извршног одбора Градског народног одбора града Београда могу овластити старешине других непосредно подређених организационих јединица да доносе решења о службеничким односима за све административне и стручне службенике као и за помоћне и извршне службенике (ст. 1 тач. 3 и 4 чл. 4) изузев за службенике који руководе установама и државним привредним предузећима, а директоре дирекција и директоре већих државних привредних предузећа покрајинског, обласног односно локалног значаја и за службенике друге врсте (ст. 1 тач. 2 чл. 4).

Члан 10

Решења о службеничким односима службеника среских, градских и реонских народних одбора, установа и државних привредних предузећа под њиховим непосредним руководством, уколико посебним прописима није друкчије одређено доносе извршни одбори среских, градских односно реонских народних одбора.

Решења о службеничким односима за руководне службенике доносе органи из претходног става у сагласности са претседником Владе. Решења о службеничким односима самосталних стручних и самосталних административних службеника доносе органи из претходног става уз сагласност надлежног члана Владе односно генералног секретара Владе, а органи са подручја Аутономне покрајине Војводине и Аутономне Косовско-метохијске области уз сагласност секретара односно надлежног повереника Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ односно Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО.

Извршни одбори среских, градских и реонских народних одбора могу овластити претседника, секретара или поверенике, као и старешине непосредно подређених организационих јединица да доносе решења о службеничким односима административних и стручних службеника, као и помоћних и извршних службеника (ст. 1 тач. 3 и 4 чл. 4), изузев за службенике који руководе установама и државним привредним предузећима, а директоре дирекција и директоре већих државних привредних предузећа локалног значаја и за службенике друге врсте (ст. 1 тач. 2 чл. 4).

Члан 11

Решења о службеничким односима службеника месних народних одбора и народних одбора на-

сеља, доносе извршни одбори среских односно градских народних одбора. Извршни одбор градског народног одбора може овластити секретара извршног одбора градског народног одбора да доноси решења о службеничким односима службеника народног одбора насеља.

Члан 12

Решења о службеничким односима за службенике у органима правосуђа доноси министар правосуђа, а за службенике у органима правосуђа на подручју Аутономне покрајине Војводине повереник за правосуђе Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ.

Министар правосуђа односно повереник за правосуђе могу овластити свог помоћника да доноси решења о службеничким односима службеника треће и четврте врсте (ст. 1 тач. 3 и 4 чл. 4), а претседник појединих судова да доносе решења о службеничким односима службеника четврте врсте (ст. 1 тач. 4 чл. 4).

Члан 13

Решења о службеничким односима за службенике Народне скупштине доноси претседник Народне скупштине, а за службенике Президијума Народне скупштине секретар Президијума.

Члан 14

Влада може и друкчије одредити надлежност за доношење решења о службеничким односима службеника појединих звања.

Члан 15

Против сваког решења о регулисању службеничког односа службеник се може жалити у року од 15 дана од пријема решења.

Жалба се предаје органу односно старешини који је донео решење.

Жалба се изјављује:

1) Влади, — против решења које је донео члан Владе, претседник комитета односно комисије Владе, генерални секретар Владе, као и против решења донетих уз њихову сагласност;

2) надлежном члану односно претседнику Владе, — против решења које су донели извршни одбори среских и градских народних одбора ван подручја Аутономне покрајине Војводине и Аутономне Косовско-метохијске области, као и против решења донетих уз њихову сагласност;

3) Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ односно Обласном извршном одбору Обласног народног одбора АКМО, — против решења које је донео повереник или секретар Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ односно Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО, као и против решења које је донео извршни одбор среског или градског народног одбора са подручја Аутономне покрајине Војводине односно Аутономне Косовско-метохијске области;

4) извршном одбору градског народног одбора, — против решења које је донео извршни одбор реонског народног одбора.

Против решења које је по овлашћењу донео старешина непосредно подређене организационе јединице жалба се изјављује старешини односно органу који је дао овлашћење.

Ако је другостепеним решењем повређено какво његово на закону основано право, службеник може против тога решења подићи тужбу у року од 30 дана од дана пријема решења код надлежног окружног суда као радног суда. Одлука овог суда је коначна.

Члан 16

Противу решења о службеничким односима које је донео председник Народне скупштине жалба се изјављује Претседништву Народне скупштине, а противу решења које је донео секретар Президијума Народне скупштине жалба се изјављује Претседништву Президијума.

Члан 17

Ради свестраног упознавања са пословима своје струке и стручног усавршавања службеника председник Владе НРС може у споразуму са председником Владе ФНРЈ службенике органа државне управе Народне Републике Србије, њених установа и предузећа упућивати привремено на рад код органа савезне државне управе, установа и државних привредних предузећа савезног значаја.

Члан 18

У циљу правилне расподеле кадрова, као и ради њиховог стручног усавршавања председник Владе може службенике свих организационих јединица премештати или упућивати на рад у друге организационе јединице на територији Народне Републике Србије.

У истом циљу могу премештати или упућивати на рад:

Главни извршни одбор Народне скупштине АПВ, — све службенике на раду у организационим јединицама покрајинског или локалног значаја у друге организационе јединице покрајинског или локалног значаја;

Обласни извршни одбор Обласног народног одбора АКМО, — све службенике на раду у организационим јединицама обласног или локалног значаја у друге организационе јединице обласног или локалног значаја;

извршни одбори градских народних одбора градова који имају реоне, — све службенике на раду у организационим јединицама локалног значаја у друге организационе јединице локалног значаја;

за службенике за које је по прописима овог закона доношење решења о службеничким односима условљено сагласношћу вишег органа односно старешине, органи из претходног става могу доносити решења о премештају или упућивању на рад само уз сагласност тог вишег органа односно старешине.

Члан 19

Службеници врше по правилу послове струке којој припадају. Изузетно, службеници могу бити употребљени и за друге послове дуже од 15 дана уз претходну сагласност вишег старешине односно органа.

Члан 20

Старешине односно органи надлежни за доношење решења о службеничким односима обављају

персоналне послове преко посебних органа за персоналну службу.

Да би се водила правилна персонална политика, прегледна евиденција службеника и омогућила њихова правилна расподела, орган персоналне службе Претседништва Владе води општу картотеку за све руковољне, самосталне административне и самосталне стручне службенике (ст. 1 тач. 1 и 2 чл. 4) а Претседништво Владе, појединачна министарства, комитети, Планска и Контролна комисија, Главни извршни одбор Народне скупштине АПВ, Обласни извршни одбор Обласног народног одбора АКМО и извршни одбори народних одбора воде засебну картотеку за све своје службенике.

Министарства, комитети, комисије и други органи Владе воде и посебну картотеку за све службенике своје матичне струке.

Персоналне послове и картотеку за судије, секретаре и административно особље судова води Министарство правосудња, а за судије, секретаре и административно особље судова са подручја Аутономне покрајине Војводине и повереник за правосудје Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ.

Ближе одредбе о вођењу картотеке прописале претседник Владе.

ЗАСНИВАЊЕ СЛУЖБЕНИЧКОГ ОДНОСА

Члан 21

За службеника може бити постављено само оно лице које испуњава следеће услове:

- 1) да је држављанин ФНРЈ;
- 2) да је навршило 18 година живота;
- 3) да није прешло 50 година живота, а физички способна лица са изузетном стручном спремом да нису преишла 60 година;
- 4) да је душевно здраво и телесно способно за вршење службе;
- 5) да има бирачко право;
- 6) да му није судском пресудом одузето право завимања државне или ма које јавне службе док ова сметња траје по пресуди;
- 7) да му ранија служба није престала дисциплинским отпustom из службе за срагда (чл. 43 тач. 5) или док трају сметње из чл. 43 тач. 4 овог закона; и
- 8) да испуњава све остале услове прописане за струку у коју улази.

Службеник коме је служба престала по чл. 79 тач. 2 и 3 овог закона може се поново примити у државну службу најраније годину дана по престанку раније службе.

Изузетно може се из важних разлога примити у службу и лице које је прешло 50 односно 60 година старости. За пријем у службу оваквог лица потребно је нарочито одобрење председника Владе НРС.

У случају потребе могу се по претходном одобрењу председника Владе НРС примити у државну службу за службенике и лица која нису држављани ФНРЈ.

Члан 22

Лице које је раније било у државној служби мора приликом поновног пријема у службу испуњавати све услове из чл. 21 осим услова у погледу година старости.

Члан 23

Пријем у службу врши се по објављеном конкурс или без конкурса према прописима који важе за сваку поједину струку.

С конкурсом може бити везано полагање испита.

Члан 24

Лице које је постављено за државног службеника обавезно је да се јави на дужност у року од 10 дана од дана саопштења решења о постављењу уколико му непосредни старешина овај рок не продужи из оправданих разлога. У противном, сматраће се као да није било постављено.

ДУЖНОСТИ И ПРАВА СЛУЖБЕНИКА

Члан 25

Чим ступи на дужност службеник је дужан положити и потписати пред својим старешином заклетву која гласи:

„Ја, (породично и рођено име) заклинјем се чашћу свога народа и својом чашћу да ћу верно служити народу, да ћу се придржавати Устава и закона и осталих општих прописа, да ћу чувати и бранити уставни, демократски поредак Федеративне Народне Републике Југославије и Народне Републике Србије и да ћу своју дужност вршити савесно“.

Члан 26

Радно време службеника је по правилу осам часова дневно а регулише се посебним прописима.

Службеник је дужан бити на дужности за све време које је за то одређено.

Кад интереси службе захтевају, непосредни старешина односно надлежни орган може наредити да службеници раде и изван редовног радног времена као и доделити им друге послове који не спадају у опсег њиховог редовног рада.

Члан 27

Службеник мора у недељи имати један дан одмора и то по правилу недељом.

Службенику припада плаћени годишњи одмор који не може бити краћи од 15 ни дужи од 30 дана. Ближе одредбе о коришћењу годишњег одмора прописале Влада.

Члан 28

У оправданим случајевима може непосредни старешина одобрити службенику плаћено отсуство по приватном послу.

Отсуство од укупно седам дана у једној календарској години не рачуна се у годишњи одмор.

Отсуство преко седам дана одобрава старешина односно орган надлежан за постављење службеника уколико то право није пренео на старешине подручних надлештава, установа и предузећа. Преко седам дана службенику се може одобрити плаћено отсуство само ако је оно у интересу службе.

Члан 29

Службеник који је болесту спречен да дође на дужност обавестиће о томе у року од 24 часа свог непосредног старешину. Недолазак на дужност

због болести дуже од 3 дана мора бити оправдан лекарским уверењем лекара надлежне установе социјалног осигурања.

Отсуство ради лечења и опоравка одобрава службенику старешина односно орган надлежан за постављење на основу писменог мишљења лекара надлежне установе социјалног осигурања.

Члан 30

Редовне припадљности службеника исплаћују се унапред у месечним износима. Извезто од тога могу се за поједина звања, плата и додатак одошћивати у дневним износима и исплаћивати недељно.

Прописима о радним нормама одређује се начин исплате припадљности за службенике који раде по овим нормама.

Члан 31

Плата тече од дана ступања на дужност а повећање плате од првог дана наредног месеца по доношењу решења о унапређењу односно повећању плате.

Члан 32

За службена путовања ван места службовања службеницима припада накнада трошкова, а за премештај у друго место накнада селидбених трошкова.

Лица која су први пут постављена у државну службу имају право на накнаду селидбених трошкова од места становања до места у које су са службом постављена.

Ближе прописе о путним и селидбеним трошковима доноси Влада НРС уредбом на предлог Министра финансија.

КРЕТАЊЕ У СЛУЖБИ

Члан 33

За време приправничке службе приправник прима плату приправника. За то време отказ се врши са обе стране само првог у месецу са роком од месец дана без права на отпремницу.

У свему осталом за приправника важе одредбе овог закона.

Члан 34

Лица која први пут ступају у државну службу а немају стручне праксе примају се у службу као приправници.

Приправничка служба одређује се по звањима а траје од једне до три године према прописима за сваку струку.

Приправничка служба не постоји за звања распоређена у четврту врсту.

Ближе одредбе о приправничкој служби доносе се прописима за сваку струку. У тим прописима може се предвидети овлашћење надлежном члану Владе да установљава приправничку службу и за звања за која није предвиђена уредбом о струци, или да укида већ установљену приправничку службу.

Члан 35

У току приправничке службе приправник је дужан положити стручни испит по прописима своје

струке. Ради полагања испита приправнику може орган односно старешина надлежан за његово постављење продужити приправничку службу највише за пола године. По положеном испиту приправник се распоређује у струци према његовој стручној спреми и способности.

Ако приправник не положи испит служба му се отказује или се може распоредити у другу коју службу према његовој спреми и способности.

Ближе одредбе о стручном испиту, као и о организацији, плану и трајању курсева потребних за стицање стручне спреме прописује надлежни члан Владе у сагласности са претседником Владе.

Члан 36

При прелазу из једне струке у другу потребно је да службеник у новој струци проведе најмање три месеца и да на крају овога рока положи стручни испит из струке у коју прелази, уколико је такав испит предвиђен.

Одредба предњег става не важи за руководеће службенике као ни за службенике који ради нарочите способности и потребе службе прелазе у другу струку.

Ближе одредбе о прелазу у другу струку доносе се у прописима за поједине струке.

Члан 37

Службеник може бити премештен односно постављен на другу дужност по службеној потреби или по молби.

У случају премештаја односно постављења по претходном ставу службеник се мора разрешити од дужности најдаље у року од петнаест дана. На нову дужност се мора јавити у року од 24 часа по разрешењу ако је премештај односно постављење у истом месту, а најкасније у року од 3 дана по разрешењу од дужности ако је премештај односно постављење у које друго место не упућунавајући у овај рок време потребно за путовање.

Члан 38

Ако се службеник покаже неспособан за обављање послова звања у коме се налази, може бити враћен на звање које одговара његовој стручној способности.

Ако квалитет, обим рада или залагање службеника не одговара плати коју има, може му бити одређена нижа плата у истом звању.

ОДГОВОРНОСТ СЛУЖБЕНИКА

А) Дисциплинска одговорност

Члан 39

Службеници одговарају дисциплински за дисциплинске неуредности и дисциплинске преступе.

Кривична одговорност службеника не искључује његову дисциплинску одговорност. Службеник може дисциплински одговарати и у случају кад је ослобођен кривичне одговорности.

Члан 40

Као дисциплинске неуредности сматрају се дажне повреде службене дужности или угледа службе.

Члан 41

Као дисциплински преступи сматрају се теже повреде службене дужности, а нарочито:

1) злоупотреба службеног положаја или прекорачење службеног овлашћења;

2) лабаво, немарно и неуредно вршење службене дужности које проузрокује одуговлачење или застој у раду као и свако друго пропуштање у служби;

3) преузимање и вршење радњи које очигледно подривају у очима грађана ауторитет и достојанство народне власти или иду на штету службене или радне дисциплине;

4) проузроковање имовинске штете доживи немарним или несавесним обављањем службене дужности;

5) свака радња односно пропуштање у раду у циљу да се омете или онемогући правилно и брзо функционисање државне службе;

6) повреда службене тајне; лакоумисленост при чувању поверљивих списа и података;

7) теже повреде службене дисциплине у односу службеника према старешини;

8) недостојно понашање претпостављеног старешине према подређеним службеницима и обрнуто;

9) теже повреде дужности предусретљивог и усрдног опхођења са грађанима;

10) не предузимање или недовољно предузимање мера за осигурање и безбедност поверених ствари и лица;

11) захтевање или примање мита или прихватање обећања мита;

12) извршење утаје или крађе државне или поверене имовине у вршењу службене дужности;

13) послуга новцем, картијама од вредности или стварима које су по службеној дужности поверене службенику или њихово давање другом лицу ради послуге;

14) фалсификовање службених или јавних исправа и списа или оверавање фалсификованих исправа и списа као и издавање лажних исправа и списа;

15) покривање или промена имовине;

16) оштећење државне имовине закључивањем неповољних уговора или послова;

17) повреда закона при вршењу службене дужности у намери да се извесном лицу користи или да се оно оштети;

18) подношење и давање нетачних података;

19) понављање узастопне дисциплинске неуредности

За све преступе који истовремено садрже и елементе кривичног дела дисциплински суд ће додати кривичну пријаву надлежном јавном тужиоцу ради покретања кривичног поступка.

Члан 42

Казне за дисциплинске неуредности јесу:

1) писмена опомена;

2) писмени укор;

3) писмени строги јавни укор;

4) новчана казна за сваку поједину неуредност у износу највише до 10% од чистих једномесечних принадежности службеника. Због ових казни у једном месецу не може бити износ од 100% од ових принадежности појединог службеника. Ова казна се ириче у погледу принадежности службеника увек само за један месец.

Код изрицања казне из тач. 4 овог члана додатак на децу не подлеже никаквој обустави.

Казне из тач. 3 и 4 овог члана бележе се у службенички лист.

Члан 43

Казне за дисциплинске преступе јесу:

1) забрана додељивања веће плате односно вишег звања за време од шест месеци до једне године;

2) умањење припадности за време од три месеца до једне године с тим да за сваки поједини месец не може бити веће од 20% од једномесечних чистих припадности;

3) враћање на непосредно нижу плату односно непосредно ниже звање за време од шест месеци до три године;

4) отпуштање из службе са забраном повратка у државну службу за време од једне до три године;

5) отпуштање из службе за свагда.

Код изрицања казне из тач. 2 овог члана додатак на децу не подлеже никаквој обустави.

Члан 44

Гоњење дисциплинских неуредности застарева за шест месеци од извршења.

Гоњење дисциплинских преступа застарева за две године од дана извршеног дела уколико дело не повлачи кривичну одговорност у ком случају дисциплински преступ застарева за исто време за које застарева и кривично дело.

Члан 45

Казне за дисциплинске неуредности изричу:

1) службеницима Претседништва Владе, министарстава, комитета и комисија Владе и њима непосредно подређених организационих јединица, генерални секретар Владе, министри односно претседници комитета и комисија, који ово право могу пренети на своје помоћнике, потпретседнике или секретаре и старешине непосредно подређених организационих јединица;

2) службеницима Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ и Обласног народног одбора АКМО, среских, градских и реонских народних одбора, — претседник, потпретседник, секретар и повереници и то службеницима који су им непосредно подређени. Службеницима месних народних одбора и народних одбора насеља казне за дисциплинске неуредности изричу претседник и секретар месног односно народног одбора насеља;

3) службеницима установа и државних привредних предузећа републиканског, покрајинског и обласног значаја, — старешина установе односно државног привредног предузећа, а службеницима установа и државних привредних предузећа локалног значаја надлежни повереник извршног одбора среског, градског и реонског народног одбора, односно претседник и секретар месног народног одбора и народног одбора насеља, — који ово право могу пренети и на старешину установе односно државног привредног предузећа;

4) службеницима органа правосуђа, — претседник суда.

Члан 46

Казне за дисциплинске неуредности службеника Народне скупштине изриче претседник На-

родне скупштине, а за службенике Президијума Народне скупштине секретар Президијума.

Члан 47

Против решења о казни за дисциплинске неуредности може се жалити службеник и синдикална организација:

1) Влади, — ако је решење о казни донео члан Владе, претседник комитета односно комисије Владе или генерални секретар Владе;

2) надлежном члану Владе, претседнику комитета или комисије Владе односно генералном секретару Владе, — ако је решење о казни донео старешина по овлашћењу из тач. 1 чл. 45;

3) министру правосуђа, — против решења које је донео претседник суда;

4) Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ, Обласном извршном одбору Обласног народног одбора АКМО, односно извршном одбору среског, градског или реонског народног одбора, — ако је решење о казни донео претседник, потпретседник, секретар или повереник;

5) надлежном поверенику Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ и Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО, надлежном поверенику извршног одбора среског, градског односно реонског народног одбора и непосредно вишем старешини, — ако је решење о казни донео старешина установе или државног привредног предузећа републиканског, покрајинског, обласног односно локалног значаја;

6) извршном одбору месног односно народног одбора насеља а где ових нема месном односно народном одбору насеља, — ако је решење о казни донео претседник и секретар месног односно народног одбора насеља или ако је решење донето по њиховом овлашћењу.

Члан 48

Против решења о казни за дисциплинске неуредности које је донео претседник Народне скупштине службеник се може жалити Претседништву Народне скупштине, а против решења које је донео секретар Президијума Народне скупштине службеник се може жалити Претседништву Президијума.

Члан 49

Жалба против решења о казни због дисциплинске неуредности подноси се у року од осам дана од дана уручења решења, а предаје се старешини односно органу који је донео решење о казни.

Члан 50

Службеник не може бити кажњен пре него што буде надлежно саслушан.

Члан 51

Извршење казне за дисциплинске неуредности застарева за шест месеци од дана празноснажности решења о казни.

Члан 52

Казну за дисциплинске преступе изричу посебни дисциплински судови, по претходно спроведеном поступку.

Члан 53

Уколико посебним прописима није друкчије одређено дисциплински судови су следећи:

1) дисциплински суд при среском, градском и реонском народном одбору, — са надлежношћу за доношење решења и пресуда по дисциплинским преступима службеника среског, градског, реонског, месних и народних одбора насеља, као и службеника установа и државних привредних предузећа под њиховим непосредним руководством.

Дисциплински суд при градском народном одбору града који има реоне решава у другом степену по жалбама на решења и пресуде дисциплинских судова при реонским народним одборима;

2) дисциплински суд при Обласном народном одбору Аутономне Косовско-метохијске области, — са надлежношћу за доношење решења и пресуда по дисциплинским преступима службеника Обласног народног одбора АКМО, установа и државних привредних предузећа под његовим непосредним руководством;

3) дисциплински суд при Главном извршном одбору Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, — са надлежношћу по дисциплинским преступима службеника Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ и по дисциплинским преступима службеника установа и државних привредних предузећа под његовим непосредним руководством;

4) дисциплински суд при Претседништву Владе, министарствима, Контролној и Планској комисији, комитетима и комисијама Владе, — са надлежношћу по дисциплинским преступима службеника Претседништва Владе, министарстава, комитета односно комисија, као и по дисциплинским преступима службеника установа и државних привредних предузећа под њиховим непосредним руководством;

5) виши дисциплински суд при Обласном народном одбору АКМО, — са надлежношћу у другом степену по жалбама против првостепених решења и пресуда дисциплинског суда при Обласном народном одбору АКМО, као и по жалбама против решења и пресуда дисциплинских судова при среским и градским народним одборима са подручја Аутономне Косовско-метохијске области;

6) виши дисциплински суд при Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ, — са надлежношћу у другом степену по жалбама против првостепених решења и пресуда дисциплинског суда при Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ и дисциплинских судова при среским и градским народним одборима са подручја Аутономне покрајине Војводине;

7) виши дисциплински суд при Влади НРС, — са надлежношћу у другом степену по жалбама против првостепених решења и пресуда дисциплинских судова при Претседништву Владе, министарствима, комитетима и комисијама Владе, као и по жалбама против првостепених решења и пресуда дисциплинских судова при среским и градским народним одборима са дела територије Народне Републике Србије ван подручја Аутономне покрајине Војводине и Аутономне Косовско-метохијске области.

Члан 54

Надлежни члан Владе, генерални секретар Владе, Народна скупштина АПВ, Обласни народни одбор АКМО, срески и градски народни одбори

могу образovati дисциплинске судове првог степена при већим организационим јединицама које су им непосредно подређене. У таквом случају дисциплински судови при Претседништву Владе, министарствима, комитетима и комисијама Владе, дисциплински судови при Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ и при Обласном народном одбору АКМО и дисциплински судови при среским и градским народним одборима су судови другог степена по жалбама против решења и пресуда дисциплинских судова при непосредно подређеним организационим јединицама.

За службенике организационих јединица сродних грана државне управе могу органи из претходног става образovati заједнички дисциплински суд. Другостепени дисциплински суд по жалбама против решења и пресуда заједничког дисциплинског суда одређује се по прописима чл. 53 овог закона.

Члан 55

За службенике органа правосуђа постоје првостепени дисциплински судови при окружним судовима са надлежношћу за дисциплинске преступе службеника, изузев судија окружног суда и среских судова са подручја окружног суда, и при Врховном суду НРС и Врховном суду АПВ са надлежношћу за дисциплинске преступе службеника изузев судија Врховног суда НРС односно Врховног суда АПВ.

По жалбама на решења и пресуде првостепених судова из претходног става решава дисциплински суд при Министарству правосуђа односно виши дисциплински суд при Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ.

Члан 56

За службенике Народне скупштине и њеног Президијума постоји заједнички дисциплински суд, чија два члана именују споразумно Претседништво Народне скупштине и Претседништво Президијума Народне скупштине.

По жалбама против решења и пресуда овога суда решава у другом степену виши дисциплински суд, чија два члана именују органи из претходног става.

Трећег члана дисциплинских судова из претходних ставова делегира одговарајућа синдикална организација.

Члан 57

Виши дисциплински суд при Влади НРС може затражити од сваког дисциплинског суда да му преда на решење поједине дисциплинске спорове. У оваквим случајевима одлуке вишег дисциплинског суда при Влади НРС су правоснажне.

Исто право имају у оквиру своје надлежности и дисциплински судови при министарствима, комитетима и комисијама Владе и дисциплински судови при Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ односно при Обласном народном одбору АКМО.

Члан 58

Сваки дисциплински суд састоји се од три члана и истог броја заменика. Два члана дисциплинског суда при Претседништву Владе, министарствима, комитетима и комисијама Владе именује надлежни министар, претседник комитета или

комисије Владе односно генерални секретар Владе, а једног члана и заменика делегира одговарајућа синдикална организација.

Чланове вишег дисциплинског суда при Влади именује претседник Владе.

Два члана и њихове заменике дисциплинских судова при народним одборима, Обласном народном одбору АКМО и Главном извршном одбору Народне скупштине АПВ именује народни одбор, Обласни народни одбор АКМО односно Народна скупштина АПВ и то једног члана из реда одборника, другог из реда службеника, а трећег члана и његовог заменика делегира одговарајућа синдикална организација државних службеника.

Ако су службеници који потпадају под један дисциплински суд организовани у две или више синдикалних организација управе заинтересованих синдикалних организација споразумно ће делегирати за члана дисциплинског суда и његовог заменика по једног од чланова било које заинтересоване синдикалне организације.

Чланови дисциплинског суда бирају између себе претседника дисциплинског суда.

Члан 59

Функција чланова дисциплинског суда траје годину дана.

Чланови дисциплинског суда су у вршењу судијске дужности независни и суде по слободном судијском уверењу.

Члан 60

Судије дисциплинског суда при ступању на дужност полажу заклетву по прописима који важе за судије редовних судова.

Члан 61

Орган односно старешина који именује судије одређује код сваког првостепеног дисциплинског суда једног или више дисциплинских тужилаца. У случају да је код дисциплинског суда одређено више дисциплинских тужилаца старешина организационе јединице при којој постоји дисциплински суд односно претседник, секретар и повереници Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ, Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО и извршних одбора народних одбора одлучиће за сваки поједини случај који ће од дисциплинских тужилаца заступати тужбу. Наведене старешине могу ово овлашћење пренети на своје помоћнике или на старешине непосредно подређених организационих јединица.

Дисциплинског тужиоца код дисциплинског суда за службенике Народне скупштине и њеног Президијума одређује претседник Народне скупштине у споразуму са секретаром Президијума.

Функција дисциплинског тужиоца траје годину дана.

Члан 62

Окривљени службеник има право да изабере браниоца и да присуствује претресу.

Члан 63

Дисциплински поступак започиње дисциплински тужилац на основу писменог и образложеног предлога надлежног старешине, јавног тужиоца или органа опште државне контроле.

Решавајући о овом захтеву дисциплински суд одлучује или да се против службеника отвори дисциплинско ислеђење, или да се против њега подигне дисциплинска оптужница, или да нема места дисциплинском поступку.

Члан 64

Кад дисциплински суд реши да се против службеника отвори дисциплинско ислеђење одредиће иследника који ће ислеђивати сходно прописима кривичног поступка. Против решења о отварању дисциплинског ислеђења нема места жалби.

Кад дисциплински иследник заврши ислеђење доставиће сва акта дисциплинском суду, који ће донети решење да се против службеника може подићи оптужница или да нема места даљем дисциплинском поступку.

Кад дисциплински суд реши да се против службеника подигне оптужница доставиће сва акта дисциплинском тужиоцу ради подизања оптужнице. На решење којим се одређује претрес нема места жалби.

Кад дисциплински суд реши да нема места дисциплинском поступку, доставиће решење о томе непосредном старешини и надлежном дисциплинском тужиоцу.

Члан 65

Ако дисциплински суд нађе да радња окривљеног претставља кривично дело, доставиће сва акта надлежном јавном тужиоцу, о томе известиће непосредног старешину службеника, па ће се затим одлучити да ли ће се против службеника наставити дисциплински поступак упоредно са кривичним или ће га одложити до коначне одлуке редовног суда.

Члан 66

Претрес код дисциплинског суда првог степена је усмен и јаван, осим случаја ако интереси службе или државни интереси или који други оправдани разлози захтевају да се претрес прогласи тајним.

Да ли ће код другостепеног дисциплинског суда односно вишег дисциплинског суда претрес бити усмен и јаван или не о томе одлучује суд према природи сваког појединог случаја.

Члан 67

Пресудом дисциплинског суда оптужени се или оглашава кривим и кажњава за дисциплински преступ, или ослобађа одговорности као невин.

Ако дисциплински суд нађе да дело службеника претставља неуредност казниће га за ово дело.

Пресудом ће се службеник осудити и на плаћање трошкова дисциплинског поступка. Ако је ослобођен одговорности трошкове сноси држава.

Члан 68

Против пресуда и решења дисциплинског суда првог степена, уколико овим законом није друкчије одређено, службеник и дисциплински тужилац могу изјавити жалбу надлежном дисциплинском суду другог степена у року од 15 дана од дана пријема пресуде односно решења.

Жалбе из предњег става могу поднети и синдикалне организације.

Члан 69

Дисциплински тужилац и осуђени службеник могу против правоснажне пресуде тражити обнову дисциплинског поступка под условима из кривичног судског поступка.

Ову обнову могу тражити синдикалне организације као и старешина односно орган надлежан за постављење службеника.

Правоснажне пресуде достављају се надлежном старешини кажњеног службеника ради извршења и уписа у службенички лист.

Извошење дисциплинских казни застарева за две године од дана правоснажности пресуде.

Члан 70

У погледу дисциплинске одговорности судија народних судова важе посебни прописи.

Члан 71

У погледу дисциплинског поступка уколико овим законом није друкчије предвиђено примењиваће се сходно начела кривичног судског поступка.

Б) Материјална одговорност

Члан 72

Уколико је службеник у вези са дисциплинским преступом причинио држави материјалну штету дисциплински суд, пошто оконча поступак по дисциплинској кривици, доставиће предмет органу надлежном за заступање државе пред судом да подигне тужбу код надлежног суда за накнаду причињене штете.

Члан 73

За решења о накнади штете коју је службеник учинио држави у вршењу службе уколико причињена штета није везана за дисциплински преступ или кривично дело надлежан је старешина организационе јединице (надлештва, установе или предузећа) односно претседник, секретар или повереник Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ, Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО и извршног одбора народног одбора, а у погледу службеника месних и народних одбора насеља претседник и секретар месног односно народног одбора насеља.

Противу решења о накнади штете по пропису претходног става службеник се може жалити у року од 15 дана непосредно вишем старешини односно органу. Против овог другостепеног решења службеник може у року од 30 дана од дана пријема решења поднети тужбу код надлежног окружног суда као радног суда.

Из оправданих разлога службеник се може ослободити од плаћања накнаде штете било у целом износу или једним делом. Решење о томе доноси надлежни члан Владе, претседник комитета односно комисије Владе, генерални секретар Владе, Главни извршни одбор Народне скупштине АПВ, Обласни извршни одбор Обласног народног одбора АКМО и извршни одбори народних одбора, а за службенике месних и народних одбора насеља извршни одбор среског односно градског народног одбора.

Решење о накнади штете као и о ослобођењу од плаћања накнаде штете за службенике Народне скупштине и њеног Президијума доноси претсед-

ник Народне скупштине односно секретар Президијума. Против решења претседника Народне скупштине односно секретара Президијума о накнади штете, службеник има право жалбе у року од 15 дана Претседништву Народне скупштине односно Претседништву Президијума.

Члан 74

Посебним прописима може се и друкчије регулисати материјална одговорност службеника појединих струка према држави.

УДАЉЕЊЕ СЛУЖБЕНИКА ОД ДУЖНОСТИ

Члан 75

Службеник се мора удаљити (суспендовати) од дужности ако је стављен у притвор или истражни затвор или је стављен под оптужбу због злочинства или каквог другог нечасног дела.

Решења о удаљењу од дужности доноси старешина службеника. Против овог решења службеник нема право жалбе.

Удаљење од дужности траје до коначне одлуке надлежног државног органа односно суда.

Члан 76

Службеник се може удаљити од дужности ако је противу њега поведен кривични или дисциплински поступак или му је службени преступ такав да би било штетно по интересе службе да и даље остане на дужности.

Решење о удаљењу од дужности по овом пропису доноси непосредни старешина или надлежни контролни орган који су дужни да ово решење одмах доставе старешини односно органу надлежном за постављење службеника.

Овај старешина односно орган оснажиће или поништиће решење у року од осам дана. Ако је старешина који је донео решење о удаљењу од дужности надлежан и за постављење односног службеника, о оснаживању односно ништењу решења о удаљавању од дужности решава непосредно виши старешина.

Против овог решења дисциплински тужилац, контролни орган и службеник могу у року од осам дана од дана пријема решења изјавити жалбу надлежном првостепеном дисциплинском суду. Решење суда по овој жалби је коначно.

Члан 77

За време удаљења од дужности по чл. 75 и 76 овог закона службенику се почев од наредног месеца по доношењу решења о удаљењу обуставља исплата целих припадљности. Ако суспендовани службеник има породицу на издржавању обуставља му се половина чистих припадљности изузев додатка на децу.

Службенику се враћају обустављене припадљности после укидања суспензије: у случају ако је правоснажном одлуком суда ослобођен односно ако је решењем надлежног државног органа пуштен из притвора или истражног затвора или је кривични поступак противу њега обустављен као и у случају ако је дисциплински суд решавајући о жалби у смислу чл. 76 ст.2 донео решење којим се поништава решење о удаљењу.

За време издржавања казне лишења слободе, службенику не припадају принадлежности.

Уколико посебним прописима није друкчије одређено за удаљење судија од дужности важе одредбе овог закона.

ПРЕСТАНАК СЛУЖБЕНИЧКОГ ОДНОСА

Члан 78

Престанак службе услед отказа наступа кад држава или службеник откажу службу.

Отказ од стране државе врши старешина односно орган надлежан за постављење по сопственој иницијативи или на предлог непосредног старешине.

Отказ се може вршити само првог у месецу.

Кад службеник откаже службенички однос може га непосредни старешина по његовој молби разрешити дужности и пре истека отказног рока ако то интерес службе дозвољава. У том случају, службенику теку принадлежности до краја месеца у коме је разрешен.

Исто тако, кад држава откаже службенички однос може непосредни старешина, ако је то у интересу службе, разрешити службеника од дужности и пре истека отказног рока, с тим да му до краја рока припадају принадлежности.

Службеник не може отказати службу ако је под дисциплинском истрагом или ако је у материјалној обавези према држави.

За време одобреног боловања службенику се не може отказати служба.

Члан 79

По сили закона служба престаје:

- 1) кад службеник изгуби држављанство или бирачко право;
- 2) кад самовласно напусти службу дуже од десет дана;
- 3) кад је дао лажне податке приликом ступања у државну службу;
- 4) кад је судском пресудом осуђен на казну лишења слободе дуже од 6 месеци;
- 5) после дванаест месеци непрекидног боловања односно после осамнаест месеци укупног боловања у две узастопне године;
- 6) кад је постао телесно или душевно неспособан за вршење службе;
- 7) кад наврши границу старости одређену прописима његове струке;
- 8) кад буде позван на отслужење обавезног војног рока у кадру.

У случајевима престанка службе под тач. 1, 2, 3, 4 и 8 службеник нема право на отпремнину а у осталим случајевима престанка службеник има право на отпремнину уколико не испуњава услове за пензију.

Члан 80

По пресуди редовног суда служба престаје кад службеник буде осуђен на казну губитка државне службе или казну која повлачи губитак државне службе.

По пресуди дисциплинског суда служба престаје кад службеник буде осуђен на казну губитка службе предвиђену у тач. 4 и 5 чл. 43 овог закона.

Члан 81

У случају престанка службе услед губитка бирачког права службеник се може вратити у службу ако му бирачко право буде повраћено.

У случају престанка службе по тач. 8 чл. 79 овог закона, службеник се по отслужењу обавезног војног рока може вратити у ранију службу.

Члан 82

За сваки престанак службе ма по ком основу наступио мора надлежни старешина односно орган донети решење у коме се поред осталог има утврдити и дан престанка службе.

У случају отказа престанак службе наступа са истеком последњег дана отказног рока уколико је службеник на дужности до краја овог рока.

Престанак службе по чл. 79 овог закона наступа: у случају тач. 1 даном губитка држављанства односно бирачког права; у случају тач. 2 истеком десетодневног рока; у случају тач. 3 даном доношења решења о престанку службе; у случају тач. 4 даном правоснажности судске пресуде, а у осталим случајевима из чл. 79 овог закона даном доношења решења о престанку службе.

Престанак службе по пресуди редовног или дисциплинског суда наступа даном правоснажности пресуде. Против решења надлежног старешине којим се утврђује овај престанак службеник нема право жалбе.

Даном престанка службе службеник губи право на принадлежности ако није на дужности, изузев случаја из чл. 78 ст. 5 овог закона, а ако је на дужности принадлежности му припадају до краја месеца у коме је разрешен.

Службеник по престанку службе не може сам напустити дужност него мора бити разрешен. Ако није на дужности као дан разрешења сматра се дан кад је донето решење о престанку службе.

Члан 83

Службеника коме се укине звање које има или организациона јединица у којој служи може старешина више организационе јединице односно старешина или орган надлежан за постављење распоредити у друго одговарајуће звање односно поставити у другу организациону јединицу према његовој стручној спреми и способности, или му може отказати службу према прописима овог закона.

ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА НАРЕЂЕЊА

Члан 84

Влада НРС одређиваће посебним прописима положај претседника и чланова комитета односно комисија Владе НРС.

Члан 85

Одредбе чл. 21 тач. 6 и 7 овог закона важе само ако су у питању пресуде донесене од стране народних судова и других народних власти после 6 априла 1941 године. У погледу осталих пресуда испитиваће се сваки поједини случај посебно приликом ступања у службу и донети решење о могућности поновног пријема по претходном саслушању надлежног јавног тужиоца.

Члан 86

Овлашћује се Влада НРС да доноси уредбе и друге прописе потребне за спровођење у живот овог закона.

Члан 87

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“.

Број 4301

У Београду, 31 децембра 1947 године

Президијум Народне скупштине
Народне Републике Србије

Потпредседник,

Александар Шевић, с. р.

Секретар,

Др. Милорад Влајковић, с. р.

У К А З

На основу члана 74 тачке 3 Устава Народне Републике Србије, Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије проглашује Закон о добровољним ватрогасним друштвима, који је донела Народна скупштина Народне Републике Србије, а који гласи:

ЗАКОН

О ДОБРОВОЉНИМ ВАТРОГАСНИМ ДРУШТВИМА
ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Ватрогасну службу у Народној Републици Србији врше поред ватрогасне народне милиције, грађани преко добровољних ватрогасних друштава.

Члан 2

Добровољна ватрогасна друштва су организације широких народних маса на добровољној основи за одбрану општеномне, задружне и приватне имовине, као и живота грађана у случајевима пожара, елементарних несрећа и катастрофа.

Члан 3

Добровољна ватрогасна друштва учлањују се у савезе добровољних ватрогасних друштава.

Члан 4

Добровољна ватрогасна друштва и њихови савези имају својство правних лица.

Добровољна ватрогасна друштва и савези доносе своја правила.

Уколико овим законом није друкчије одређено у погледу добровољних ватрогасних друштава и њихових савеза примењиваће се прописи Закона о удружењима, зборовима и другим јавним скуповима.

ДОБРОВОЉНА ВАТРОГАСНА ДРУШТВА

Члан 5

Добровољна ватрогасна друштва могу се оснивати за подручја месних, градских, реонских и народних одбора насеља, и то само по једно добровољно ватрогасно друштво за свако подручје.

За подручје два или више суседних месних народних одбора или народних одбора насеља може се основати једно заједничко добровољно ватрогасно друштво.

У индустријским и другим привредним предузећима могу се оснивати добровољна ватрогасна друштва поред добровољних ватрогасних друштава по ст. 1 овог члана.

Члан 6

Пријаву за оснивање добровољног ватрогасног друштва могу поднети најмање десет оснивача. Пријава се подноси органу унутрашњих послова при извршном одбору среског односно градског народног одбора. Оснивање добровољног ватрогасног друштва одобрава орган коме се пријава подноси.

Члан 7

За оперативно извршење својих задатака добровољна ватрогасна друштва оснивају од својих чланова добровољне ватрогасне јединице.

Чланови добровољне ватрогасне јединице могу бити чланови добровољног ватрогасног друштва који имају пуних 18 година старости и који су физички способни за гашење пожара и спасавање.

Радам ватрогасне јединице непосредно руководи командир односно водник кога именује и разрешава шеф отсека односно одељења унутрашњих послова при среском, градском односно реонском народном одбору.

Члан 8

У вршењу својих задатака добровољне ватрогасне јединице сарађују са органима ватрогасне народне милиције, према плану утврђеном у споразуму са ватрогасним савезом.

У случајевима пожара, елементарних несрећа и катастрофа руководство над добровољном ватрогасном јединицом преузима припадник ватрогасне народне милиције чим стигне на место спасавања.

Месни народни одбор односно командир добровољне ватрогасне јединице дужни су о појављеном пожару, несрећи или катастрофи најбржим путем обавестити органа унутрашњих послова при извршном одбору среског односно градског народног одбора на чијем се подручју догоди пожар, несрећа или катастрофа.

Члан 9

Добровољне ватрогасне јединице имају права да у сагласности са упутствима надлежних органа народне милиције суделују у контролисању примене превентивних мера против пожара и да чине конкретне предлоге за примену свих мера.

Члан 10

У вршењу ватрогасне службе добровољне ватрогасне јединице сарађују и указују једна другој помоћ.

На случај пожара већих размера, као и несрећа и катастрофа у којима су недовољне снаге најближе ватрогасне јединице, орган унутрашњих послова при извршном одбору среског односно градског народног одбора може и друге ватрогасне јединице са подручја односног народног одбора упутити на место пожара, несреће или катастрофе у циљу спасавања.

У овом случају стварно учињене трошкове упућене ватрогасне јединице накнадиће срески односно градски народни одбор на чијем се подручју пожар, несрећа односно катастрофа десила.

Члан 11

Чланови добровољних ватрогасних јединица врше службу почасно и обавезно су осигурани код Државног осигуравајућег завода за случај смрти, трајне или привремене неспособности, ако наступе:

а) за време док се налазе на гашењу пожара или учествују у спасавању од елементарних несрећа или катастрофа;

б) за време док се налазе на извођењу ватрогасних вежби;

в) за време од часа поласка на место спасавања или извођења вежби као и до часа повратка са тога места.

Члан 12

Чланове добровољних ватрогасних јединица осигураће добровољно ватрогасно друштво.

Осигурање чланова добровољне ватрогасне јединице је колективно, а доприносе за осигурање плаћа добровољно ватрогасно друштво из својих средстава. Уколико добровољно ватрогасно друштво не буде имало довољно средстава за осигурање месни, градски, реонски односно народни одбори насеља дотираће друштву потребне износе из средстава самодоприноса или из свог буџета.

САВЕЗИ ДОБРОВОЉНИХ ВАТРОГАСНИХ ДРУШТАВА

Члан 13

Добровољна ватрогасна друштва на подручју једног среза односно на подручју града ако има више реонских добровољних ватрогасних друштава или више ватрогасних друштава по предузећима учлањују се у срески односно градски савез добровољних ватрогасних друштава. Уколико на подручју једног среза или града не буде довољан број добровољних ватрогасних друштава за образовање среског односно градског савеза добровољних ватрогасних друштава може се образовати срески савез добровољних ватрогасних друштава за подручје два среза или среза и града у коме је седиште среза.

Оснивање среских односно градских савеза добровољних ватрогасних друштава, чија се организација утврђује правилима, одобрава орган унутрашњих послова при извршном одбору среског односно градског народног одбора а оснивање среских савеза добровољних ватрогасних друштава са подручја два среза односно среза и града у коме је седиште среза Министарство унутрашњих послова, Повереништво унутрашњих послова Главног извршног одбора Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине односно Повереништво унутрашњих послова Обласног извршног одбора Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области.

Члан 14

Срески и градски савези добровољних ватрогасних друштава учлањују се у савез добровољних ватрогасних друштава Народне Републике Србије.

На подручју Аутономне покрајине Војводине и Аутономне Косовско-метохијске области могу се основати покрајински односно обласни савези добровољних ватрогасних друштава у које се учлањују срески и градски савези добровољних ватрогасних друштава са подручја Аутономне

покрајине Војводине, односно Аутономне Косовско-метохијске области.

Уколико буду основани покрајински односно обласни савези добровољних ватрогасних друштава они се учлањују у савез добровољних ватрогасних друштава Народне Републике Србије.

Оснивање савеза добровољних ватрогасних друштава Народне Републике Србије, чија се организација утврђује правилима, одобрава Министарство унутрашњих послова. Оснивање покрајинског односно обласног савеза добровољних ватрогасних друштава, чија се организација утврђује правилима, одобрава Повереништво унутрашњих послова Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ односно Повереништво унутрашњих послова Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО.

Члан 15

Срески односно градски савези добровољних ватрогасних друштава руководе радом добровољних ватрогасних друштава на свом подручју, а нарочито имају задатак:

старање о организацији добровољних ватрогасних друштава;

помагање друштвима у набавци ватрогасних справа;

унапређење ватрогасства на свом подручју и координирање рада добровољних ватрогасних друштава са радом народне милиције.

Покрајински односно обласни савези добровољних ватрогасних друштава врше опште руководство среским односно градским савезима добровољних ватрогасних друштава, а нарочито имају задатак: проучавање општих питања ватрогасства на свом подручју, ширење добровољног ватрогасства у широким народним слојевима; остваривање јединства у раду добровољних ватрогасних друштава преко својих подручних савеза и старање о стручном опоспособљавању кадрова ватрогасних јединица.

Савез добровољних ватрогасних друштава Народне Републике Србије остварује опште руководство радом покрајинског, обласног, среских и градских савеза, проучава и предлаже надлежним државним органима мере за унапређење добровољног ватрогасства, остварује јединство рада покрајинског, обласног, среских и градских савеза добровољних ватрогасних друштава и помаже им у раду, стара се о стручном уздизању кадрова, организује и руководи радом на ширењу ватрогасства у широким народним масама.

Члан 16

У савезу добровољних ватрогасних друштава Народне Републике Србије покрајински, обласни, срески и градски ватрогасни савези добровољних ватрогасних друштава имају по једног претставника.

ПОМОЋ И НАДЗОР ДРЖАВНИХ ОРГАНА

Члан 17

Добровољна ватрогасна друштва ослобођена су плаћања свију дажбина које се убирају на основу прописа државних органа Народне Републике Србије.

Чланови добровољних ватрогасних јединица ослобођени су плаћања свију бањских такса кад се налазе у бањама ради лечења.

Члан 18

Месни, градски, реонски и народни одбори насеља дужни су указивати помоћ добровољним ватрогасним друштвима у њиховом раду а нарочито изградити просторије за смештај ватрогасних справа и спреме.

Народни одбори, Обласни народни одбор АКМО и Народна скупштина АПВ уносиће сваке године у своје буџете суме потребне добровољним ватрогасним друштвима за набавку справа и друге спреме, за изградњу просторија за смештај ватрогасне спреме и опреме, као и за додељивање сталне или привремене новчане помоћи добровољним ватрогасним друштвима односно savezима.

Министарство унутрашњих послова обезбедиће сваке године у своје предрачуна потребну новчану помоћ савезу добровољних ватрогасних друштава Народне Републике Србије, а нарочито ради подизања стручних кадрова.

Члан 19

Све справе и сав материјал који се из буџетских средстава државних органа набави и према добровољним ватрогасним друштвима остају општенародна имовина и уписује се као таква у инвентар тога друштва.

Добровољно ватрогасно друштво може употребљавати све ове ствари, али их не може пренети или уступити другом лицу без одобрења свог савеза, који мора претходно о томе прибавити одобрење територијално надлежног органа унутрашњих послова.

Орган унутрашњих послова може решењем наредити добровољном ватрогасном друштву да своје справе и опрему стави на употребу ватрогасној народној милицији.

Члан 20

Имовина добровољног ватрогасног друштва које престане да постоји као и имовина растуреног добровољног ватрогасног друштва предаће се решењем Министра унутрашњих послова у целости или делимично другом добровољном ватрогасном друштву или ће се као општенародна имовина предати ватрогасној народној милицији.

Члан 21

При Министарству унутрашњих послова основаће се Ватрогасни савет са задатком да проучава сва питања организације ватрогасне службе вопите, и даје мишљења и предлоге за њено унапређење. У Ватрогасни савет улазе по један претставник Министарства индустрије, Министарства рударства, Министарства грађевина, Министарства рада, Министарства финансија, Министарства пољопривреде, Министарства шумарства, Министарства комуналних послова, претставник савеза добровољних ватрогасних друштава Народне Републике Србије као и претставници других установа и друштвених организација које одреди Министар унутрашњих послова.

Члан 22

Надзор над радом добровољних ватрогасних друштава врше органи унутрашњих послова при извршним одборима среских, градских односно реонских народних одбора.

Чланове управног и надзорног одбора добровољног ватрогасног друштва може сменили извр-

шни одбор среског, градског и реонског народног одбора по предлогу органа унутрашњих послова.

Извршни одбор среског, градског, односно реонског народног одбора има право сазвати скупштину добровољног ватрогасног друштва и предложити јој избор новог управног и надзорног одбора.

Члан 23

На случај да рад добровољног ватрогасног друштва није у складу са циљевима ради којих је друштво основано, може се рад таквом добровољном ватрогасном друштву забранити.

Забрану изричу органи који су овлашћени за надзор над добровољним ватрогасним друштвом.

Члан 24

Противу решења донетих на основу чл. 22 и 23 овог закона може се изјавити жалба непосредно вишем органу у року од 8 дана од пријема решења. Жалба се предаје органу који је донео решење.

Члан 25

Надзор над радом среских и градских ватрогасних савеза врше органи унутрашњих послова при извршном одбору среског односно градског народног одбора.

Надзор над радом покрајинског и обласног савеза добровољних ватрогасних друштава врши Повереништво унутрашњих послова Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ односно Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО.

Надзор над радом ватрогасног савеза Народне Републике Србије врши министар унутрашњих послова.

ПРЕЛАЗНА НАРЕЂЕЊА

Члан 26

Овлашћује се министар унутрашњих послова да може прописати типска правила добровољних ватрогасних друштава, среских и градских савеза добровољних ватрогасних друштава.

Члан 27

Ближе одредбе о осигурању чланова ватрогасних јединица, о облику ватрогасне униформе и праву на ношење исте, о чиновима и положајима у оперативном добровољном ватрогасству и праву претпостављених и извршних руководилаца као и одредбе о наградама, похвалама и другим које се дају добровољним ватрогасцима за примерно вошење службе прописаће министар унутрашњих послова.

Члан 28

Све добровољне индустријске и заводске ватрогасне јединице, друштва, ватрогасне дружине и жупе које се затеку на дан ступања на снагу овог закона имају у року од три месеца од ступања на снагу овог закона саобразити своју организацију прописима овог закона, и у том року поднети пријаву надлежном државном органу.

Добровољне ватрогасне јединице, друштва, дружине и жупе, које у смислу претходног става саобразе своју организацију овом закону задржаће целокупну догадању имовину и ватрогасни ин-

вентар, као своју сопственост. Уколико ново, овом закону саображено друштво обухвата мање подручје од досадањег, орган унутрашњих послова при извршном одбору среског односно градског народног одбора распоредиће својим решењем имовину на ово друштво и друга друштва основана у близини.

Имовина добровољних ватрогасних јединица, друштава, дружина и жупа који своју организацију не саобразе прописима овог закона као и имовина тих јединица које су раније престале да постоје распоредиће се решењем органа унутрашњих послова при извршном одбору среског односно градског народног одбора другим ватрогасним друштвима или као општенародна имовина ватрогасној народној милицији.

О распореду имовине и инвентара оних ватрогасних друштава и жупа које имају шире подручје од подручја среског односно градског народног одбора решиће Министар унутрашњих послова, повереник за унутрашње послове Главног извршног одбора Народне скупштине АПВ, односно Обласног извршног одбора Обласног народног одбора АКМО.

Члан 29

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“.

Бр. 4297

У Београду, 31 децембра 1947 године.

Президијум Народне скупштине
Народне Републике Србије

Потпредседник,

Александар Шевић, с. р.

Секретар,

Д-р Милорад Влајковић, с. р.

6.

На основу члана 91, 92, 94, 96 и 97 Закона о избору у Народној Републици Србији народних одбора, Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области и Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије доноси

О Д Л У К У

О УТВРЂИВАЊУ БРОЈНОГ САСТАВА ПОЈЕДИНИХ СРЕСКИХ НАРОДНИХ ОДБОРА ВАН ПОДРУЧЈА АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И АУТОНОМНЕ КОСОВСКО-МЕТОХИЈСКЕ ОБЛАСТИ

I

У ниже наведене среске народне одборе бира се и то:

- 1) у Срески народни одбор среза дежевског 60 одборника;
- 2) у Срески народни одбор среза златарског 45 одборника;
- 3) у Срески народни одбор среза милешевског 60 одборника;
- 4) у Срески народни одбор среза прибојског 45 одборника;
- 5) у Срески народни одбор среза сјеничког 62 одборника;
- 6) у Срески народни одбор среза штавичког 45 одборника;

II

Овом Одлуком мења се и допуњује Одлука Президијума Народне скупштине Народне Републике Србије бр. 1001 од 8 октобра 1947 године о утврђивању бројног састава Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области и појединих среских и градских народних одбора ван подручја Аутономне покрајине Војводине и Аутономне Косовско-метохијске области.

I Бр. 2

У Београду, 6 јануара 1948 године

Президијум Народне скупштине
Народне Републике Србије

За Претседника,

Милан Д. Смиљанић, с. р.

Секретар,

Д-р Милорад Влајковић, с. р.

7.

На основу члана 3, 9 и 10 Закона о избору у Народној Републици Србији народних одбора, Обласног народног одбора Аутономне Косовско-метохијске области и Народне скупштине Аутономне покрајине Војводине, Президијум Народне скупштине Народне Републике Србије доноси

У К А З

О РАСПИСИВАЊУ ОПШТИХ ИЗБОРА ЗА ПОЈЕДИНЕ СРЕСКЕ И МЕСНЕ НАРОДНЕ ОДБОРЕ

I

На дан 3 фебруара 1948 године одржаће се општи избори за поједине среске и месне народне одборе и то:

А) на подручју Аутономне покрајине Војводине

За Срески народни одбор среза сомборског;

За месне народне одборе: Српски Итебеј и Нови Итебеј у Срезу тамишком;

Б) на подручју ван Аутономне покрајине Војводине и Аутономне Косовско-метохијске области

За Среске народне одборе срезова: дежевског, златарског, златиборског, милешевског, прибојског, штавичког а у Срезу темнићком само у изборној јединици број 33 на подручју МНО Лучине;

За месне народне одборе: Дукат у Срезу босилеградском;

Средњи Статовац у Срезу добричком;

Брадић, Доња Балања, Јошева, Милина и Цикоте у Срезу јадранском;

Батоте у Срезу копаоничком и

Костајник у Срезу рањевском.

II

Овај Указ ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Народне Републике Србије“.

I Бр. 1

У Београду, 6 јануара 1948 године

Президијум Народне скупштине
Народне Републике Србије

За Претседника,

Милан Д. Смиљанић, с. р.

Секретар,

Д-р Милорад Влајковић, с. р.

„Службени гласник Народне Републике Србије“ издаје Претседништво Владе Народне Републике Србије. Одговорни уредник Ђорђе Т. Стаматовић; технички уредник Стеван Ј. Живановић — Редакција и администрација листа налази се у Доситејевој улици бр. 1 — Телефони: 28417 и 22019. Број чековног рачуна 1-471990. Огласи се примају у улици Доситејевој бр. 1, а наплаћују се по тарифи која се објављује у овом броју. — Тираж 10.000 примерака.

Штампа Југословенског штампарског предузећа у Београду